

Oslo

Byrådsavdeling for finans

Befolknings- framskrivingen for Oslo 2024–2050

Innhold

1	KOMPAS-modellen	3
1.1	Fra 98 delbydeler til 15 bydeler til Oslo i alt	3
2	Usikkerhet og treffsikkerhet	5
2.1	Hvor godt treffer framskrivingene?	5
3	Status for befolkningsutviklingen	7
4	Forutsetninger	8
4.1	Fruktbarhet.....	8
4.1.1	Utviklingen i fruktbarhet	8
4.1.2	Forutsetninger om fruktbarhet og resultater i årets modell	9
4.2	Dødelighet.....	11
4.3	Netto innflytting	12
4.3.1	Om flyttemodellen.....	12
4.3.2	Vurderinger og resultater fra flyttemodellen.....	13
4.4	Boligbygging	15
4.4.1	Boligregnskapet	15
5	Resultater	17
5.1	Folkemengde og årlig vekst	17
5.2	Aldersfordelingen.....	19
5.3	Befolkningsutviklingen etter bydeler og byområder	20
6	Oppsummert	21

Befolkningsframskrivingen for Oslo 2024-2050

Oslo kommunes befolkningsframskriving benyttes som beslutningsgrunnlag innenfor flere av kommunens virkeområder. Hensikten er å gjøre kommunen i stand til å være i forkant, slik at kommunen kan dimensjonere tjenestetilbudet i takt med befolkningsutviklingen. Dersom det for eksempel forventes flere barn, må kommunen sørge for flere barnehager og skoler, og kapasiteten til helsestasjonene må utvides. Blir det flere eldre, trenger vi flere sykehjem, flere eldre-/seniorsentre og flere ansatte i hjemmetjenesten. I tillegg skal en del tjenester leveres der folk bor. Det er derfor viktig at vi også beregner *hvor* i byen befolkningsveksten kommer og i hvilke aldersgrupper.

Hvert annet år framskriver også SSB befolkningen i Oslo, noe de gjør for alle landets kommuner. SSBs framskrivinger¹ fungerer som god rettesnor for Oslo kommunes egne framskrivinger. Hovedforskjellen på Oslo kommunes og SSBs framskrivinger er at Oslo kommune framskriver befolkningen både på kommune- og bydelsnivå, og benytter en modell som tar hensyn til forventet boligbygging i ulike områder av byen. SSBs modell er rent demografisk, dvs. den tar ikke hensyn til boligbygging, og den gir kun resultater på kommunenivå, ikke bydelsnivå.

1 KOMPAS-modellen

Befolkningsframskrivingen til Oslo kommune er laget i modellverktøyet KOMPAS². Framskrivningen gir et anslag over hvor mange mennesker det vil bo i Oslo i årene framover fordelt på bydeler, kjønn og alder. Kort fortalt tar befolkningsframskrivingen utgangspunkt i siste tilgjengelige statistikkår, som viser status for befolkningen etter alder, kjønn og bosted, og framskriver en ny befolkning et og et år fram i tid. Antagelser om framtidig fruktbarhet, dødssannsynligheter, netto innflytting og boligbygging gjøres utenfor KOMPAS-modellen, og brukes som forutsetninger (input) i modellen (se figur 1).

1.1 Fra 98 delbydeler til 15 bydeler til Oslo i alt

KOMPAS-modellen tar utgangspunkt i delbydel som laveste geografiske nivå. De 98 delbydelene aggregeres opp til 15 bydeler (i tillegg til Sentrum og Marka) som til sammen utgjør Oslo i alt. For å beregne befolkningsutviklingen i den enkelte delbydelen benyttes ulike typer statistikk for de siste 5-10 årene. For å ta hensyn til lokale forskjeller i fruktbarhet og dødelighet, benyttes bydelsspesifikke fødselsrater og dødsrater (delbydelsrater er for lite robuste til dette formålet pga. for tynt datagrunnlag). Utover i framskrivingsperioden følger fruktbarheten og dødeligheten til den enkelte delbydel, samme utviklingsbane som forutsatt for Oslo i alt (se egne kapitler om fruktbarhet og dødelighet), men fra sine respektive bydelsspesifikke nivåer.

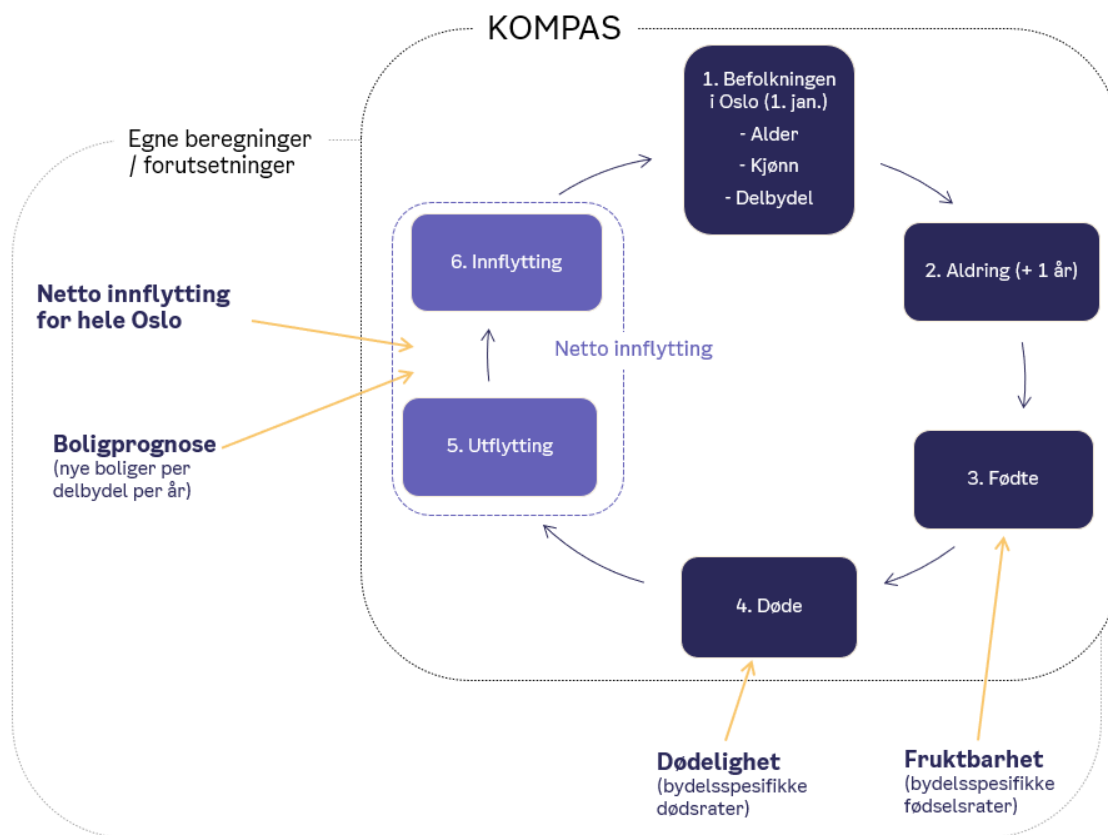
¹ Leknes, S. og S. A. Løken (2024). Befolkningsframskrivinger for kommunene 2024. *Rapporter 2024/20*. Statistisk sentralbyrå.

² KOMPAS er en forkortelse for Kommunenes plan- og analysesystem. Systemet leveres av Cowi AS, og benyttes av mange norske kommuner. Oslo kommune har benyttet KOMPAS siden 2009.

Kompas-modellen skiller mellom eksternflytting, flytting ut og inn av Oslo, og internflytting, flytting mellom delbydeler. Oslo kommune lager en egen beregning av den eksterne nettoinnflyttingen for Oslo i alt, utenfor Kompas, som brukes som en forutsetning inn i modellen (se kapittel om flyttemodellen). Den geografiske fordelingen og aldersstrukturen på flytterne, tar imidlertid KOMPAS-modellen seg av.

For å beregne den framtidige flyttingen til og fra delbydelene benytter modellen både flyttestatistikk og boligstatistikk på delbydelsnivå. Det aldersspesifikke flyttemønsteret står sentralt i modellen, og både antall flyttinger og aldersstrukturen på flytterne blir i KOMPAS-modellen forsøkt gjenskapt i tråd med statistikken for de siste 10 årene. Den geografiske fordelingen av flytterne påvirkes i tillegg av det som i modellen kalles *boligtilbudet*. Boligtilbudet består av (1) forventet antall nybygde boliger og (2) fristilte boliger som følge av dødsfall og (3) fristilte boliger som følge av fraflytting, fordelt på delbydeler og ulike boligtyper. Anslaget for nybygde boliger blir laget utenfor modellen, i boligregnskapet (se eget kapittel), mens antall fristilte boliger beregnes i KOMPAS-modellen ved hjelp statistikk fra estimeringsperioden (siste 10 år).

Figur 1. Overordnet oversikt over KOMPAS-modellen med Oslo kommunes egenberegnete forutsetninger som input til modellen.

KOMPAS-modellen inneholder i flere regnesteg enn det som er gjengitt i denne rapporten, men uten at det trekkes inn andre typer statistikk. Typiske slike regnesteg er av mer teknisk art, hvor

dataene glattes eller vektas for å redusere sjansen for uønskete utslag der datagrunnlaget er tynt.

2 Usikkerhet og treffsikkerhet

En framskriving bygger på historien og den atferden vi kan lese ut av statistikk. Dermed kan man generelt si at en framskriving bør kunne treffe godt dersom årene vi har foran oss blir noenlunde like de årene vi har lagt bak oss. Uforutsette samfunnsendringer som finanskriser, flyktningkriser, endringer i regelverk for innvandring, pandemier e.l., kan påvirke flyttmønster så vel som fruktbarhet og antall døde. I løpet av framskrivingsperioden (2024–2050) vil det oppstå misforhold mellom virkeligheten og de forutsetningene framskrivingen hviler på, noe som vil gå utover treffsikkerheten. I tillegg vil også små misforhold mellom beregning og virkelighet akkumuleres og bli til store misforhold på lang sikt. Det må derfor forventes at en befolkningsframskriving vil treffe stadig dårligere for hvert år fram i tid som beregnes.

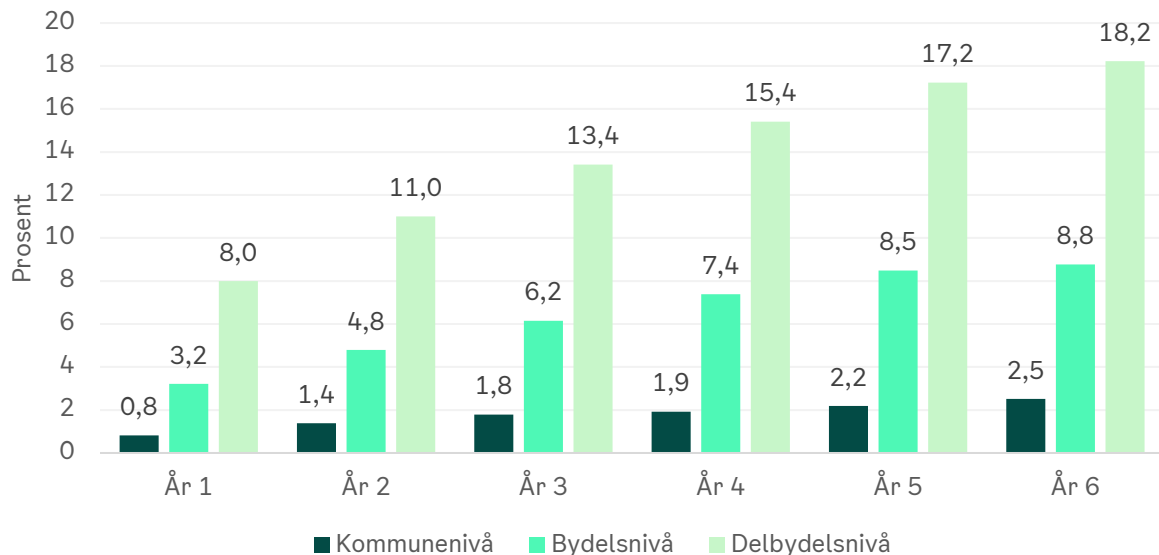
Hver framskriving er en regneoperasjon som, gitt forutsetningene, gir et bestemt resultat. Den kommer ikke med noen tallfesting av usikkerhet, men gir oss resultatene av et gitt scenario. Det er derfor vanlig å gjøre flere alternative framskrivninger med ulike forutsetninger, for å undersøke effekten av endrede forutsetninger. Foruten mellomalternativet (hovedalternativet), lager vi hvert år et høyalternativ og et lavalternativ.

2.1 Hvor godt treffer framskrivingene?

Ettersom befolkningsframskrivninger ofte benyttes til planlegging og dimensjonering av tjenester rettet mot spesifikke aldersgrupper, er det relevant å undersøke hvor godt framskrivingene pleier å treffe på antall innbyggere etter alder. Vi har analysert mellomalternativet for de seks seneste befolkningsframskrivingene til Oslo kommune, 2018-2023, og undersøkt hvor godt de traff.

I analysen sammenstilte vi framskrevne resultater på ettårig alder mot offisiell statistikk. Deretter regnet vi prosentvis absoluttavvik for hvert alderstrinn for hver av framskrivingene, for de årene dette var mulig. F.eks. kunne vi for 2018-framskrivingen sammenligne resultater med statistikk for seks tidspunkter, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 og 2024. For 2023-framskrivingen var det kun det første framskrivingsåret, altså 2024, som kunne sammenlignes med statistikk.

Figur 2. Gjennomsnittlig prosentvis avvik fra statistikk for alle alderstrinn (ettårig alder) etter framskrivingsår.

Kilde: Oslo kommunes befolkningsframskrivinger 2018-2023 og befolkningsstatistikk fra SSB for 2019-2024.

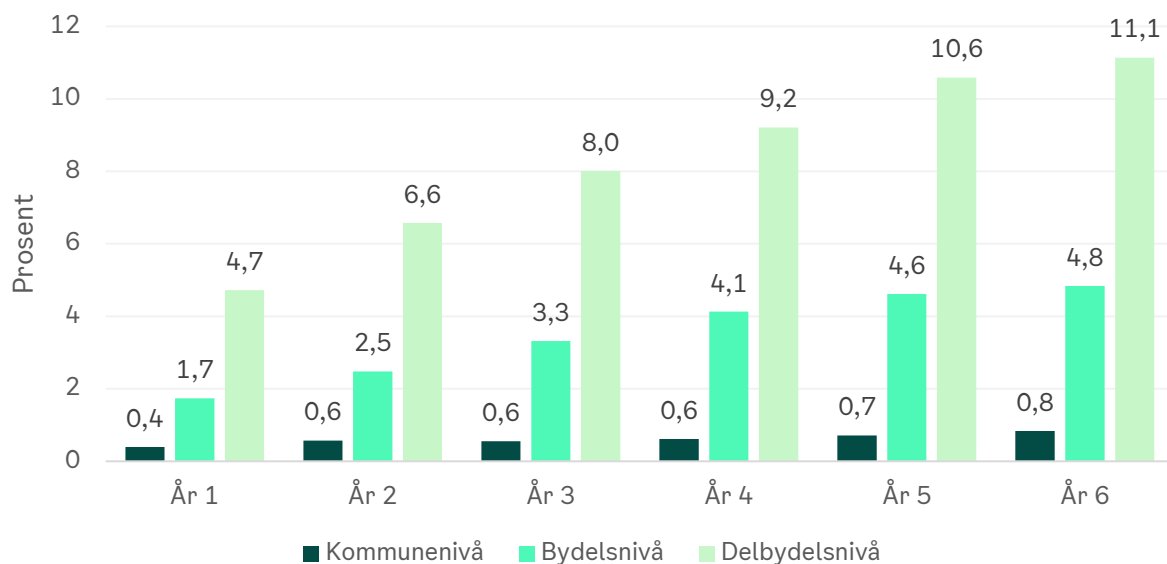
Analysen viste at framskrivingene på kommunenivå i gjennomsnitt bommet med 0,8 prosent per alderstrinn det første framskrevne året. Det betyr at dersom et bestemt alderstrinn hadde 10 000 personer, var det i gjennomsnitt et avvik på 80 personer (over eller under) i framskrivingene. Avvikene varierte imidlertid med alder og var prosentvis større for alderstrinn med få personer, som f.eks. i de eldste alderstrinnene.

Videre viste resultatene fra analysen at det gjennomsnittlige avviket mellom framskriving og statistikk økte for hvert framskrivingsår. Fra 0,8 det første året, til 1,4 det andre året, og videre opp til 2,5 det sjette året.

Vi gjorde også tilsvarende analyse for framskrivingene på bydelsnivå og delbydelsnivå. Det prosentvise avviket til statistikk vil normalt være større desto færre personer det er i et alderstrinn. Ikke overraskende viste resultatene at framskrivingene på henholdsvis bydels- og delbydelsnivå, var relativt sett mindre treffsikre enn framskrivingene på kommunenivå. Når vi gikk fra kommunenivå til bydelsnivå, beveget det gjennomsnittlige avviket per alderstrinn seg, fra 0,8 prosent på kommunenivå, til 3,2 prosent på bydelsnivå for det første framskrivingsåret. De gjennomsnittlige avvikene på bydelsnivå beveget seg videre fra 3,2 prosent det første året, til 8,8 prosent det sjette året. For et alderstrinn i en bydel med 1 000 personer vil det si et gjennomsnittlig avvik på 32 personer det første året, og 88 personer det sjette året. For delbydeler var det gjennomsnittlige avviket per alderstrinn på 8 prosent det første året, og økte til 18,2 prosent det sjette året. Dersom en delbydel har 100 personer i et alderstrinn, tilsvarer dette et gjennomsnittlig avvik på 8 personer det første året og 18 personer det sjette året.

Det vil videre være innbyrdes forskjeller i treffsikkerheten mellom delområdene, ettersom folkemengden i de ulike bydelene og delbydelene varierer. Det er også slik at noen aldersgrupper vil være lettere å treffe enn andre. Dette avhenger blant annet av størrelse på alderskullene. De største prosentvise avvikene finner vi i eldre alderstrinn hvor det er få personer, noe som trekker det gjennomsnittlige avviket per alderstrinn, opp. Dersom vi avgrenser analysen til alderstrinnene som er i grunnskolealder, 6-15-åringer, er treffsikkerheten noe bedre enn for hele aldersspennet (0-99 år) (se figur 3).

Figur 3. Gjennomsnittlig prosentvis avvik fra statistikk for alderstrinnene i grunnskolealder (6-15 år) etter framskrivingsår.

Områder hvor det forventes mye boligbygging vil også være vanskeligere å treffe godt ettersom disse områdene får en ekstra usikkerhetsfaktor gjennom boligbyggingen. Treffsikkerheten vil for disse område påvirkes av hvorvidt vi klarer å anslå riktig antall boliger og om utbyggingshastigheten blir som anslått. I tillegg vil en endret boligstruktur i et område kunne påvirke flyttemønsteret på en måte som modellen ikke tar hensyn til.

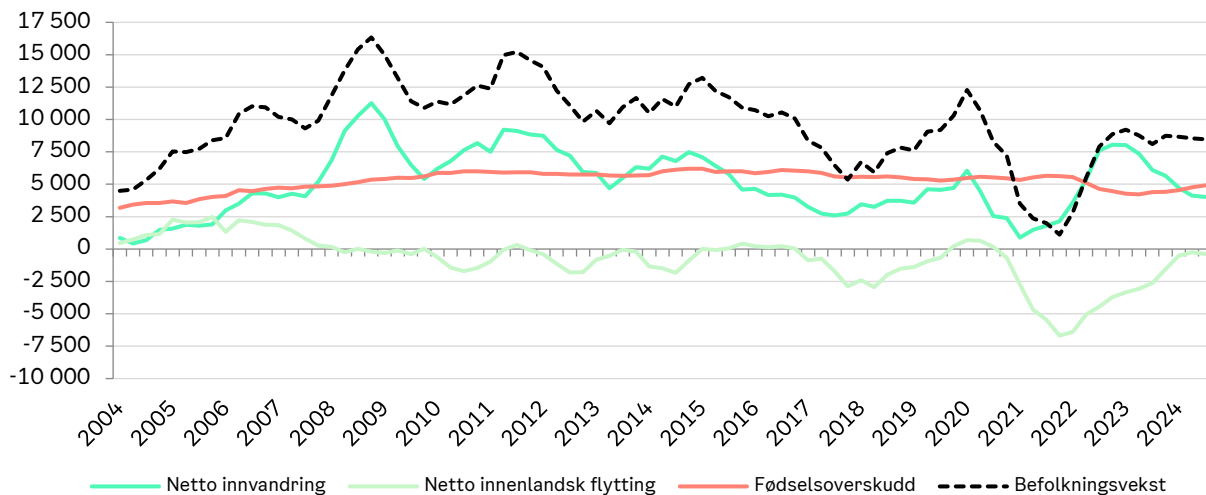
3 Status for befolkningsutviklingen

Oslo hadde 717 710 innbyggere per 1. januar 2024. Det var en økning på nesten 9 000 personer, eller 1,2 prosent fra året før. I løpet av første halvår 2024 økte befolkningen i Oslo med ytterligere 2 900 personer, til en folkemengde på 720 500 innbyggere.

Oslo har hatt høy befolkningsvekst de siste 20 årene, med en årlig vekst på 1-3 prosent, med unntak av pandemiårene 2020 og 2021 da veksten var noe lavere. Siden tusenårsskiftet har befolkningen steget med over 200 000 personer. Langtidstrenden viser imidlertid en avtagende befolkningsvekst til tross for stor årlig variasjon.

Befolkningsutviklingen i Oslo har de senere årene vært preget av et jevnt høyt fødselsoverskudd (fødte minus døde) på 4 000–6 000 personer. De til dels store svingningene i befolkningsveksten har skyldtes variasjon i nettoinnflyttingen til Oslo, både som følge av variasjon i nettoinnvandringen og i innenlands netto innflytting.

Figur 4. Løpende befolkningsutvikling, fire siste kvartaler summert. 2004–2.kvartal 2024.

4 Forutsetninger

Før framskrivingsmodellen (KOMPAS) kan kjøres, må noen forutsetninger bestemmes. Disse angir anslag for framtidig utvikling i fruktbarhet, dødelighet, netto innflytting og boligbygging. Videre gjør vi rede for hvilke forutsetninger som er lagt til grunn i årets framskriving.

4.1 Fruktbarhet

4.1.1 Utviklingen i fruktbarhet

Fruktbarheten og hvor mange barn som blir født, varierer naturlig over tid. Etter tusenårsskiftet var det en periode med økende antall fødte barn i Oslo fram til 2010, med over 10 000 fødte barn i året. Siden da har det jevnt over vært en synkende trend i antall barnefødsler, særlig når man tar hensyn til befolkningsveksten som har vært i denne perioden. Etter en forbigående økning i antall fødte barn i pandemiåret 2021, har antall fødsler sunket igjen, til under 8 600 i Oslo i 2023.

Samlet fruktbarhetstall (SFT) er et mål på hvor mange barn kvinner i gjennomsnitt kommer til å få³. Fruktbarheten har variert mye siden slutten av 1960-tallet da SFT var på rundt 2 i Oslo.

³ **SFT – samlet fruktbarhetstall:** Det vanligste målet på fruktbarhet. Angir det antall barn hver kvinne i gjennomsnitt vil få i løpet av livet dersom fruktbarhetsmønsteret for en gitt periode varer ved i hele kvinnens fødedyktige alder og dødsfall ikke forekommer.

Etter flere år med synkende SFT, snudde trenden igjen fra midten av 1980-tallet. De siste årene har igjen fruktbarhetstallet sunket i Oslo, fra 1,88 i 2009 til 1,25 i 2022 og 2023. Selv om SFT har variert mye siden 1960-tallet, har ikke fruktbarheten vært så lav som den har vært i Oslo de siste par årene.

Noe av årsaken til at fruktbarheten har gått ned er at kvinner i gjennomsnitt er eldre når de får sitt første barn enn tidligere. Mens nesten halvparten (46 prosent) av barna som ble født i Oslo i år 2000 ble født av en kvinne under 30 år, gjelder det nå rundt hvert femte barn (19 prosent i 2023). Det er også færre kvinner som får tre eller flere barn nå enn tidligere. Dette er en trend som ikke bare gjelder for Oslo. Gjennomsnittsalderen for mødres fødealder har økt fra 29,6 i år 2000 til 31,8 i 2023 på landsbasis. I Oslo er mødrene litt eldre enn ellers i landet, og gjennomsnittsalderen har økt fra 30,6 år til 33,5 år i samme periode.

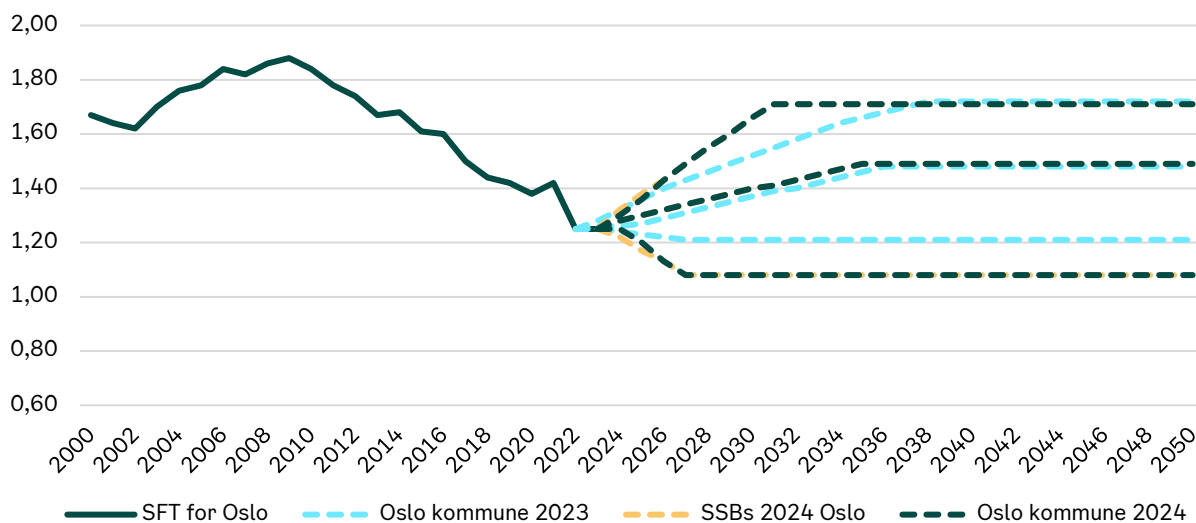
Antall fødte barn i Oslo påvirkes imidlertid også av antall kvinner i fertil alder som bor i byen. En økning i antall kvinner i fertil alder har de siste årene kompensert for noe av nedgangen i fruktbarhet.

4.1.2 Forutsetninger om fruktbarhet og resultater i årets modell

Tall for første halvår 2024 tyder på at fruktbarheten fortsatt blir lav, men litt høyere enn de to foregående årene. På sikt legger vi til grunn at fruktbarheten gradvis vil ta seg noe opp og at SFT vil ligge på rett under 1,50 fra 2035 i mellomalternativet. Dette er i tråd med SSBs nyeste framskriving av fruktbarheten for Oslo. Forutsetningene i årets modell innebærer en liten økning i fruktbarheten, sammenlignet med Oslo kommunes mellomalternativ fra 2023.

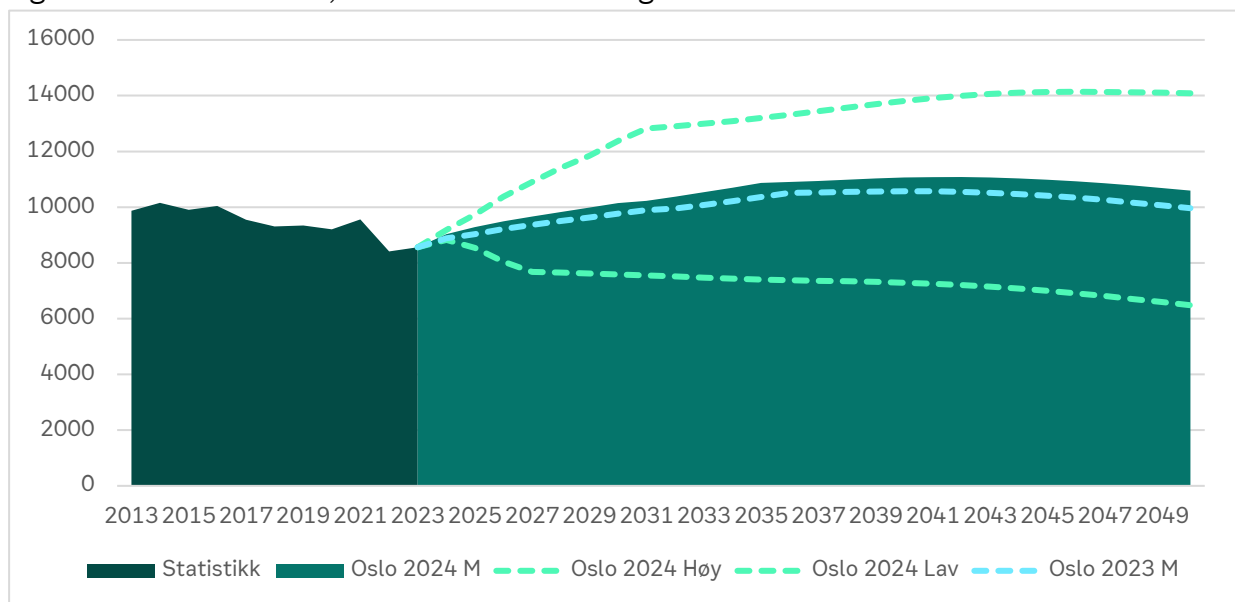
I lavalternativet er fruktbarheten satt lavere gjennom hele perioden, med en gradvis nedgang til SFT på 1,08 fra 2027 og ut perioden. Med unntak av de to første årene av framskrivingen, er dette på linje med SSBs alternativ for lav fruktbarhet, og et lavere anslag enn fjorårets framskriving fra Oslo kommune. Også i høyalternativet er fruktbarheten framskrevet med samme nivå som SSBs framskriving fra 2024 for Oslo, med unntak av de to første årene. I høyalternativet stiger SFT gradvis, til 1,71 i 2031-2050. Årets høyalternativ har en litt raskere økning av STF de første årene, men ligger ellers på omtrent samme nivå som fjorårets høyalternativ (se figur 5).

Figur 5. Samlet fruktbarhetstall (SFT). Statistikk (2000-2023) og framskrevet (2024-2050).

I lavalternativet synker antall fødte barn gradvis utover i framskrivingsperioden, fra i underkant av 9 000 fødte i 2024 til omtrent 6 500 i 2050. Forutsetningen om lavere fruktbarhet, sammen med lavere innvandringsanslag, gjør at antall fødte barn blir betydelig lavere i lavalternativet enn i mellomalternativet. Tilsvarende resulterer forutsetninger om både høyere fruktbarhet og høyere innvandring i betydelig flere fødte barn i høyalternativet, som fra 2043 ligger på over 14 000 fødte per år.

Figur 6. Antall fødte barn, statistikk 2013-2023 og framskrevet 2024-2050

Det er verdt å merke seg at det er knyttet stor usikkerhet til utviklingen i fruktbarhet framover. Historisk sett har fruktbarheten variert mye over tid, og en periode med lav fruktbarhet har blitt

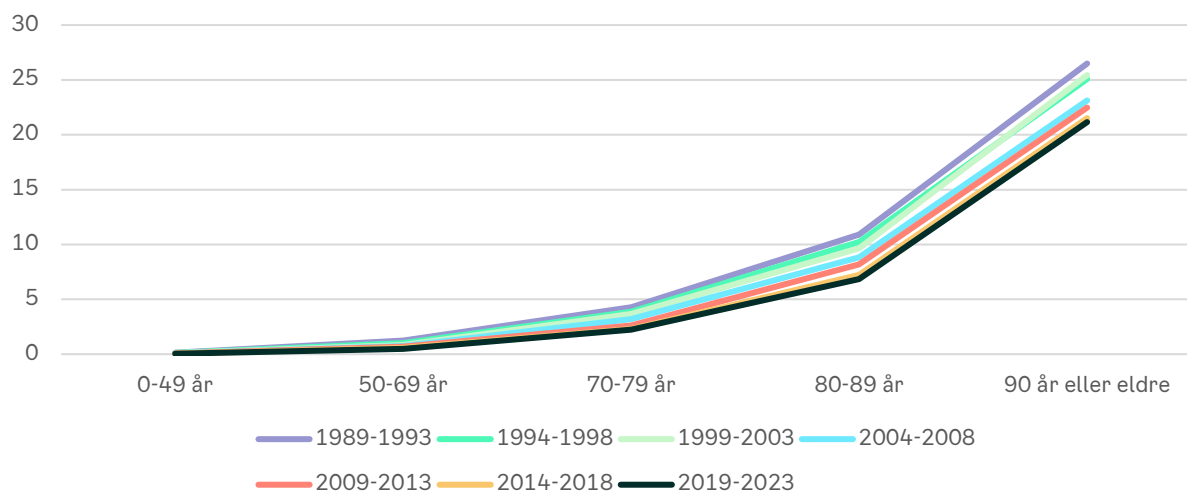
avløst av en økning igjen etter noen år. Fruktbarhetsnivået har imidlertid aldri vært så lavt som det har vært de seneste årene, og det er ulike teorier om årsaken.

4.2 Dødelighet

De siste 30 årene har det vært en sterk økning i forventet levealder. Det har ført til en sterk nedgang i antall døde i Oslo. Forskjellen mellom kvinners og menns forventede levealder har blitt stadig mindre de siste tiårene. Økningen i forventet levealder de siste tiårene skyldes først og fremst at dødeligheten blant «unge» eldre har sunket, noe som medfører at sjansen for å bli over 90 år har økt.

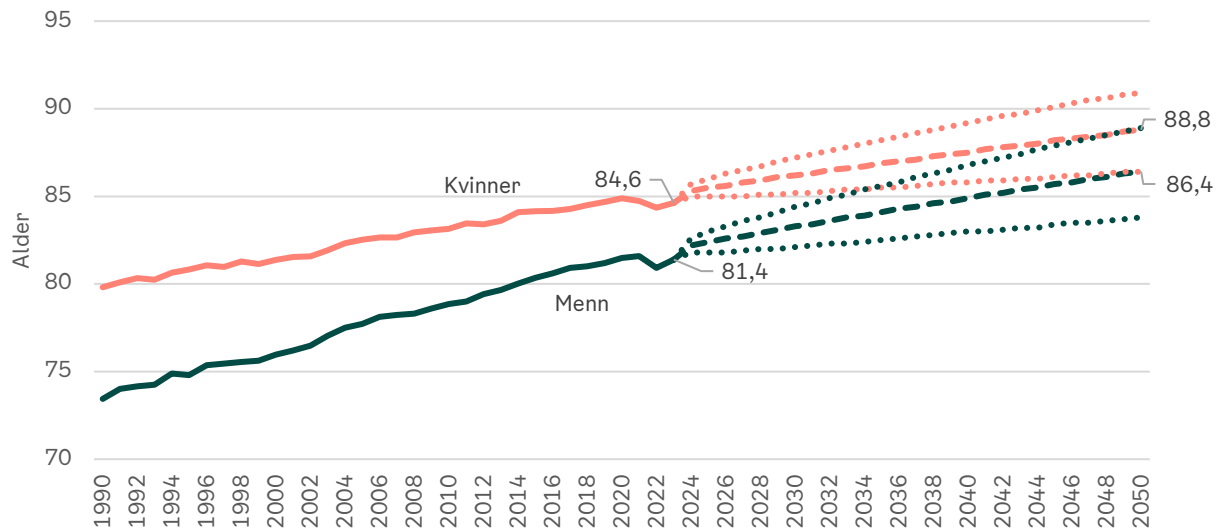
I framskrivingsmodellen benyttes dødssannsynligheter fordelt på alder, kjønn og bydel til å beregne antall døde per år i framskrivingsperioden. Dødssannsynlighetene beregnes ved hjelp av statistikk over døde siste fem år. Dødssannsynlighetene forventes å synke framover i tid i takt med forventninger om økt forventet levealder. Dette håndteres ved å benytte endringsrater, hentet fra SSBs regionale framskriving for Oslo, som veker dødssannsynlighetene gradvis ned over tid.

Figur 7. Andel døde etter aldersgrupper, 1989-2023. 5-års gjennomsnitt.

I likhet med SSBs befolkningsframskriving forventer vi i mellomalternativet at levealderen for kvinner kommer til å øke fra dagens nivå, på 84,6 år, til 88,8 år i 2050. Tilsvarende for menn forventes en økning i forventet levealder fra 81,4 år i 2023, til 86,4 år i 2050.

Figur 8. Utvikling i forventet levealder i Oslo etter alder og kjønn i tre alternativer (høy, mellom og lav)

Kilde: SSB, tabell 05375 og 14292

Til tross for en fortsatt økning i forventet levealder, og dermed fall i dødssannsynlighetene, forventer vi at antallet døde i Oslo kommer til å øke utover i framskrivingsperioden. De store fødselskullene født etter 1945 begynner nå å nærme seg 80 år, og vi forventer derfor en sterk økning i de eldste aldersgruppene i de kommende årene.

I mellomalternativet vil antall døde øke fra like under 4 000 i 2024, til 5 800 i 2050.

Lavalternativet har inne en forutsetning om en mindre økning i forventet levealder, og dermed høyere dødssannsynlighet, og antall døde i 2050 ligger her på nesten 6 200. Også i høyalternativet vil antall døde øke sammenlignet med i dag, men økningen er mindre, med 5 400 døde i 2050.

4.3 Netto innflytting

Nettoinnflyttingen til Oslo har de siste 20 årene variert kraftig, og de seneste årene er intet unntak. Stor variasjon i nettoinnflyttingen, er hovedgrunnen til at befolkningsveksten i Oslo har hatt en ujevn utvikling de siste 10-15 årene.

Gjennom pandemien hadde Oslo en uvanlig høy utflytting til kommuner rundt Oslo, kombinert med lav innvandring. Statistikken for 2022 og 2023 viste at utflyttingen til andre kommuner er tilbake på nivå med årene før pandemien, og at innvandringen har økt, både som følge av ukrainske flyktninger og økning i andre innvandringsgrupper.

4.3.1 Om flyttemodellen

Forutsetningen om framtidig netto innflytting til Oslo er basert på beregninger gjort i en flyttemodell utviklet av Oslo kommune i samarbeid med SSB. Modellen beregner årlige befolkningsendringer i to regioner (1. Oslo, 2. Resten av landet) ved hjelp av fødselsfrekvenser, dødssannsynligheter og flytterater. I modellen benyttes flytterater basert på flyttestatistikken

de siste 10 årene for ettårige aldersgrupper, kjønn og fire landgrupper. Den beregnede nettoflyttingen forandrer seg fra år til år som følge av at aldersstruktur, størrelsen på innvandrerbefolkning og størrelsesforholdet mellom Oslo og resten av landet, utvikler seg gjennom framskrivingsperioden.

Inn- og utvandring beregnes også i flyttmodellen, men på en litt annen måte. Beregningen av framtidig innvandring og utvandring tar utgangspunkt i SSBs siste nasjonale befolkningsframskriving. I flyttmodellen tildeles Oslo bestemte andeler av SSBs anslag for nasjonal inn- og utvandring, basert på statistikk for de siste 10 år.

SSB beregner innvandringen til Norge ved hjelp av en egen økonometrisk modell⁴. I modellen bestemmes innvandringen av:

- inntekt i Norge sammenlignet med andre deler av verden, målt i kjøpekraftsjustert brutto nasjonalprodukt (BNP) i nominell verdi per innbygger
- arbeidsledighetsrate i Norge og i landgruppe 1 og 2
- antall innvandrere (fra samme landgruppe) som allerede befinner seg i Norge
- befolkningsutviklingen i tre ulike landgrupper (L1: Vest-Europa, Canada, USA, Australia og New Zealand, L2: Nye EU-land fra Øst-Europa, L3: Resten av verden, dvs. Øst-Europa utenfor EU, Afrika, Asia, Latin-Amerika og Oseania (utenom Australia og New Zealand).

4.3.2 Vurderinger og resultater fra flyttmodellen

SSBs anslag for nasjonal inn- og utvandring fra deres siste befolkningsframskriving er viktig input til Oslo kommunes flyttmodell. Anslagene for nasjonal innvandring er laget ved hjelp nevnte økonometriske modell, men har for de to første årene i framskrivingsperioden, 2024 og 2025, et flyktningetillegg på toppen, som følge av den pågående krigen i Ukraina. Dette flyktningetillegget er på henholdsvis 20 000 i 2024 og 10 000 i 2025.⁵

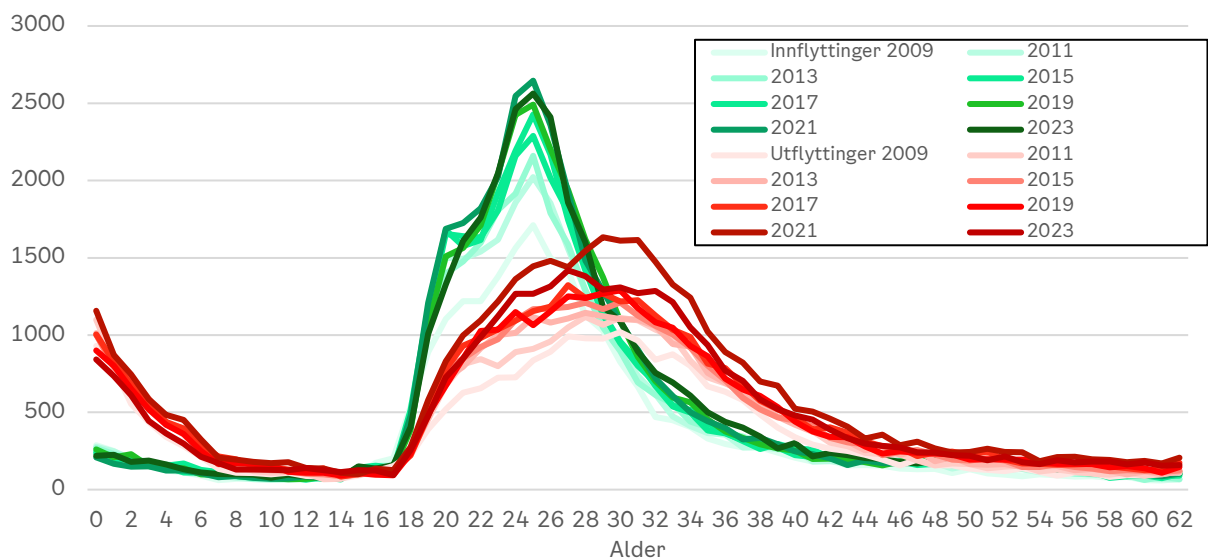
Innvandringen fra Ukraina vil ikke utgjøre like stor andel av den samlede innvandringen til Oslo, som den vil gjøre for Norge, men det bidrar likevel til å trekke innvandringsanslaget til Oslo noe opp i 2024 og 2025. Videre, fra 2026 og utover, ligger det til grunn en temmelig lav innvandring sammenlignet med det Oslo har hatt de siste 10–20 årene. Dette skyldes en forventning om at arbeidsinnvandringen, fra EU spesielt, vil synke. Anslaget bygger på prognoser for økonomisk utvikling i Norge versus andre land, hvor det forventes at Norges petroleumsbaserte økonomi vil svekkes på sikt, som igjen forventes å få følger for inntektsnivå og arbeidsledighet, og med det redusere Norges attraktivitet som destinasjon for arbeidsinnvandring.

⁴ SSBs økonometriske modell for beregning av innvandring er dokumentert i: Cappelen, Å., Skjerpen, T. & Tønnessen, M. (2015). Forecasting immigration in official population projections using an econometric model. *International Migration Review*, 49(4), 945–980.

⁵ Thomas, M. J. & Tømmerås, A. M. (2024). Norway's 2024 national population projections. Results, methods, and assumptions. SSB rapporter, 2024/19.

Når det gjelder innenlands netto innflytting til Oslo, forutsetter vi at det aldersspesifikke flyttemønsteret inn og ut av Oslo, som vi har sett de siste 10 årene, vil fortsette gjennom framskrivingsperioden (se figur 9). Dette innebærer at netto innflyttingen innenlands faller noe på sikt som følge av at innflyttingen til Oslo flater ut. Dette skyldes at landets befolkning eldes gradvis utover i perioden, noe som gjør at den mest innflyttingsaktive aldersgruppen (20-29 år) vil utgjøre en stadig mindre andel av befolkningen. Gitt at det aldersspesifikke flyttemønsteret opprettholdes, vil dette på sikt gjøre at utflyttingen fra Oslo vil øke noe mer enn innflyttingen.

Figur 9. Aldersprofil på flyttinger mellom Oslo og andre kommuner. 2009-2023.

Anslaget for den samlede nettoinnflyttingen til Oslo viser en nedadgående trend gjennom framskrivingsperioden. Dette skyldes både forventning om nedgang i arbeidsinnvandringen og lavere innenlands netto innflytting som følge av en aldrende befolkning nasjonalt.

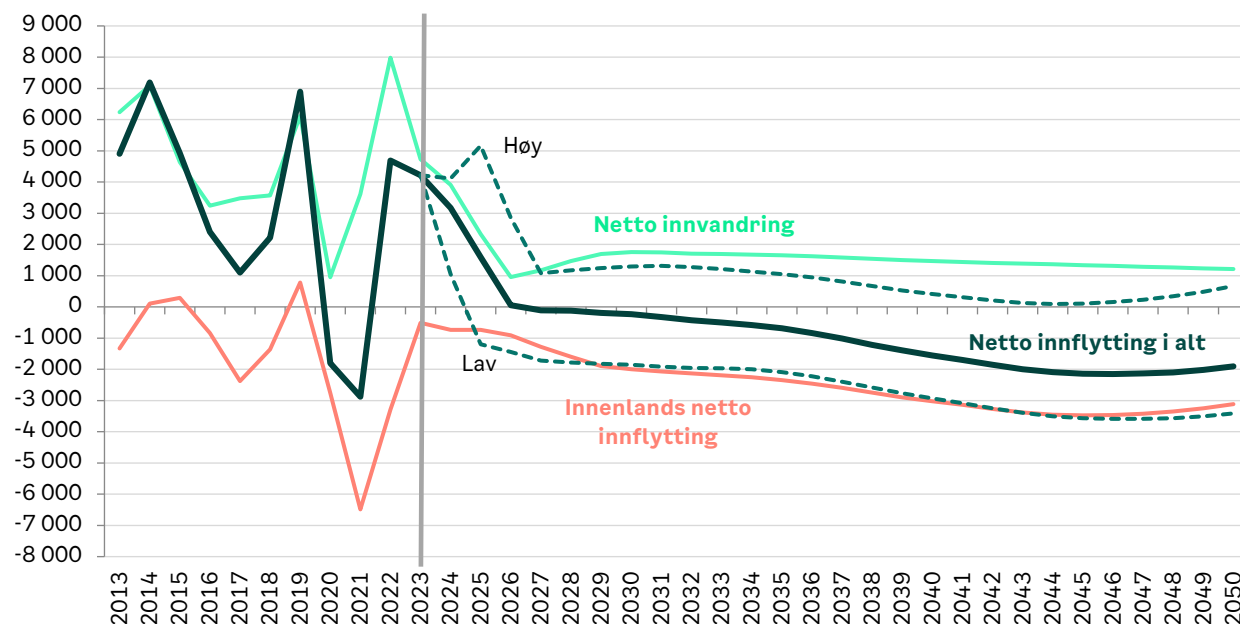
Det er imidlertid fullt mulig å tenke seg andre scenarioer som både vil gi høyere og lavere netto innflytting til Oslo. Det er laget tre alternative flytteforutsetningene i årets framskrivninger.

Mellomalternativet: Flytteratene for flytting innenlands er beregnet med de siste 10 årene som estimeringsperiode. For inn- og utvandring er det SSBs mellomalternativ for nasjonal inn- og utvandring som ligger til grunn for beregningen gjennom hele perioden. I mellomalternativet synker nettoinnflyttingen fra over 4 000 personer første framskrivingsår til -2 000 mot slutten av perioden.

Lavalternativet: Beregningene for innenlands flytting er uendret fra mellomalternativet. For innvandring og utvandring ligger SSBs lavalternativ for nasjonal innvandring til grunn. I lavalternativet starter nettoinnflyttingen på litt over 1 000 personer det første framskrivingsåret, for så å synke til ca. -3 500 mot slutten av perioden.

Høyalternativet: Beregningene for innenlands flytting er uendret fra mellomalternativet. For innvandring og utvandring ligger SSBs høyalternativ for nasjonal innvandring. I høyalternativet øker nettoinnflyttingen de første par årene, til over 5 000 personer, før den avtar og nærmer seg 0 på sikt, men holder seg «over streken» gjennom hele perioden.

Figur 10. Netto innflytting til Oslo. Statistikk (2013–2023) og anslag for framtidig netto innflytting (2024–2050).

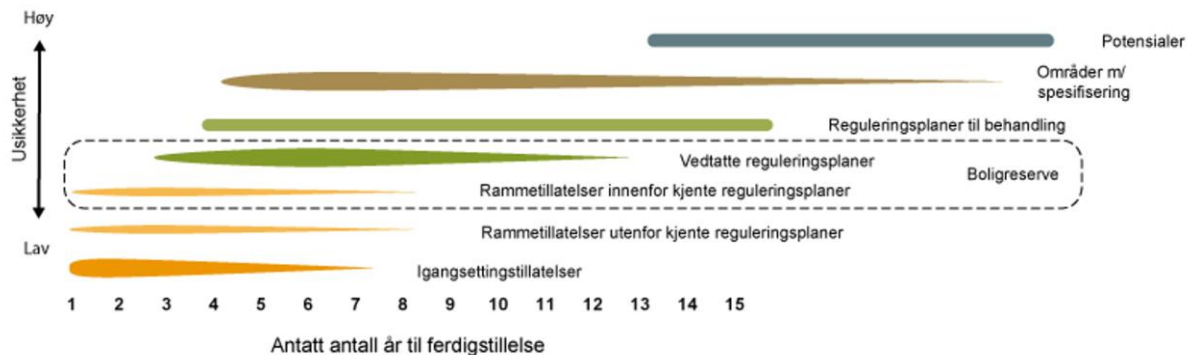
4.4 Boligbygging

Hvert år utarbeider Plan- og bygningsetaten en prognose for forventet boligtilvekst i 20-30 års-perspektiv, i det vi kaller «boligregnskapet». Boligregnskapet brukes inn i framskrivingsmodellen og har stor betydning for den bydelsvise fordelingen i befolkningsframskrivingen.

4.4.1 Boligregnskapet

I hovedtrekk består boligregnskapet av data som hentes fra enten bygningsmatrikkel eller planer. Datamaterialet spenner fra det mest sikre, bygg med mottatt brukstillatelse eller igangsettelsestillatelse; til det mest usikre, potensialer i utviklingsområder i kommuneplanen.

Figur 11. Anslag for boligbygging fordelt på plankategorier og antatt antall år til ferdigstilling.

I hver plankategori er det mange individuelle kilder til boligbygging. Til sammen utgjorde de, i 2024, om lag 100 000 boliger, til fordeling over tid og rom.

Alle kilder har en geometri (et bygningspunkt eller en planflate), som gjør det mulig å fordele boligene geografisk, samt beregne overlapp mellom kildene. I boligregnskapet trekkes sikre kilder fra de mer usikre slik at det ikke blir dobbelttelling.

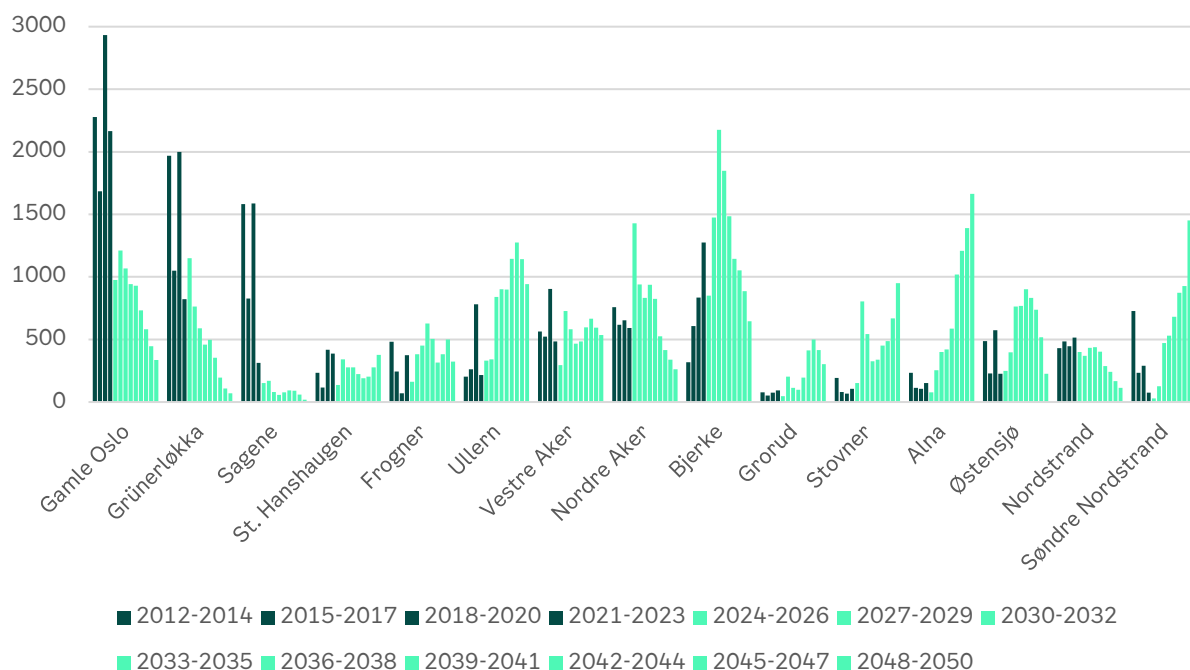
Hver kategori framskrives ved hjelp av fordelingsnøkler som er basert på erfaringstall og analyser. Disse angir hvor stor del av boligene i hver kategori som kan forventes å bli realisert hvert år i framskrivingsperioden. Det er viktig at resultatet fungerer på en god måte i befolkningsframskrivingene, derfor justeres fordelingsnøkklene med hensyn til å jevne ut svingninger fra år til år.

De siste årene har hovedvekten av boligbyggingen kommet i indre by⁶. Det antas at boligbyggingen utover i framskrivingsperioden vil avta i indre by og øke i ytre by. Det er særlig bydelene Bjerke, Alna og Søndre Nordstrand som antas å få mye boligbygging på sikt.

⁶ Indre by: bydelene 1-5, Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene, St. Hanshaugen, Frogner

Ytre by: bydelene 5-15, Ullern, Vestre Aker, Nordre Aker, Bjerke, Grorud, Stovner, Alna, Østensjø, Nordstrand, Søndre Nordstrand

Figur 12. Boligbygging i treårsperioder etter bydel. Statistikk 2012-2023, framskrevet 2024-2050.

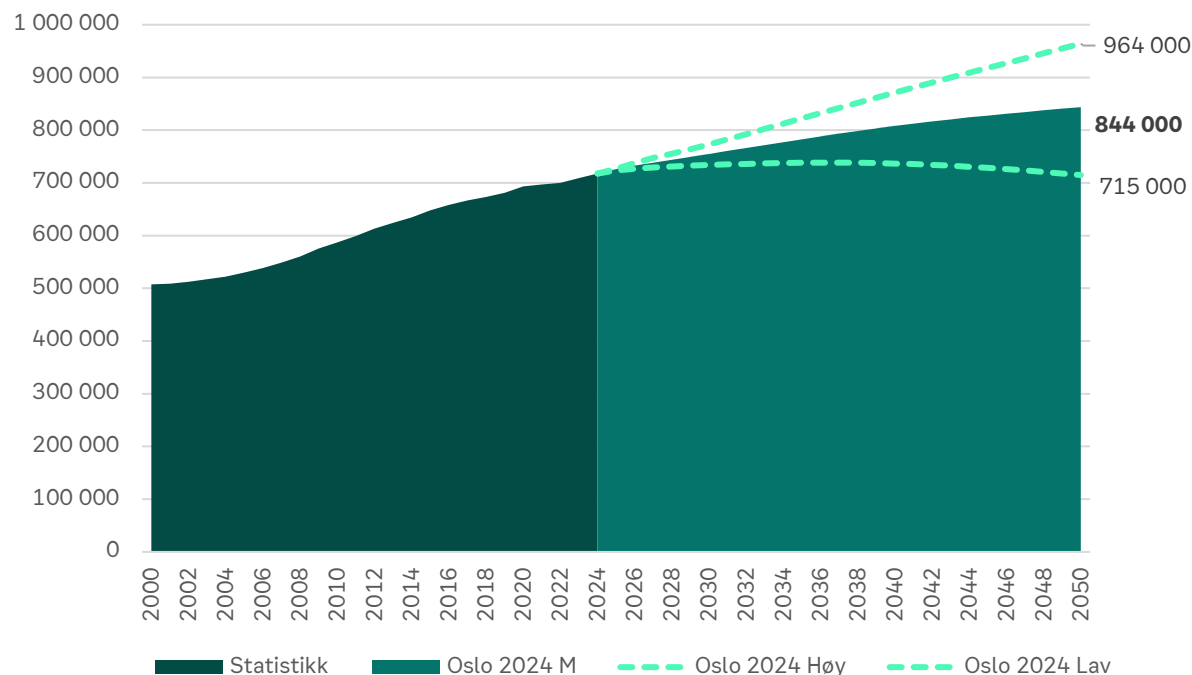
Selv om boligbyggingsanslaget bygger på foreliggende planer for de nærmeste årene, vil framdriften i stor grad påvirkes av markedssvingninger. Dette gjør det utfordrende å anslå antall boliger som vil bli ferdigstilt fra år til år.

5 Resultater

5.1 Folkemengde og årlig vekst

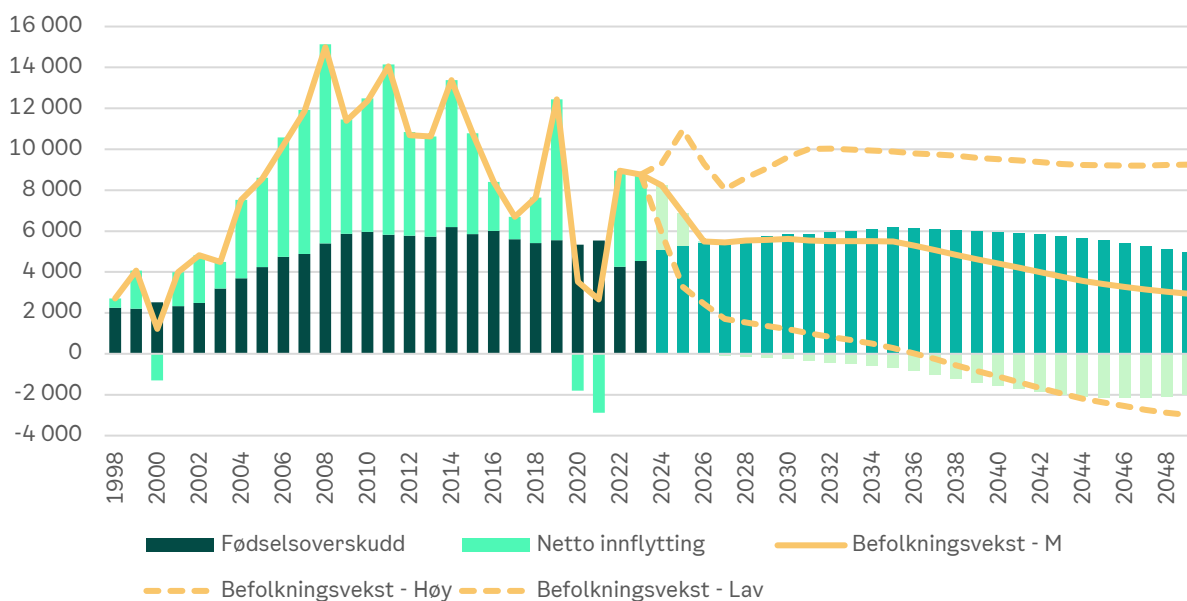
Det forventes fortsatt befolkningsvekst i Oslo. Gitt forutsetningene i mellomalternativet passerer folkemengden 750 000 i løpet av 2029, og 800 000 i løpet av 2038, og ender opp på nesten 844 000 ved inngangen til 2050. Det er en oppjustering i forhold til fjorårets framskriving, da anslaget var på 813 000 i 2050. Høy- og lavalternativet i årets framskriving gir anslag på hhv. 964 000 og 715 000 personer i 2050.

Figur 13. Folkemengden i Oslo, statistikk 2013-2023, framskrevet 2024-2050.

Den årlige befolkningsveksten forventes å ha en synkende tendens fram mot 2050. Fra en forventet vekst på over 8 000 innbyggere gjennom 2024 til like under 3 000 innbyggere i 2049. Netto innflytting forventes å være negativ fra 2027 og ut perioden. Fødselsoverskuddet forventes imidlertid å ligge mellom 5 000 og 6 000 gjennom perioden, og vil dermed sørge for befolkningsvekst tross negativ netto innflytting.

Figur 14. Årlig befolkningsvekst fordelt på fødselsoverskudd og netto innflytting, statistikk 1998-2023, framskrevet 2024-2049.

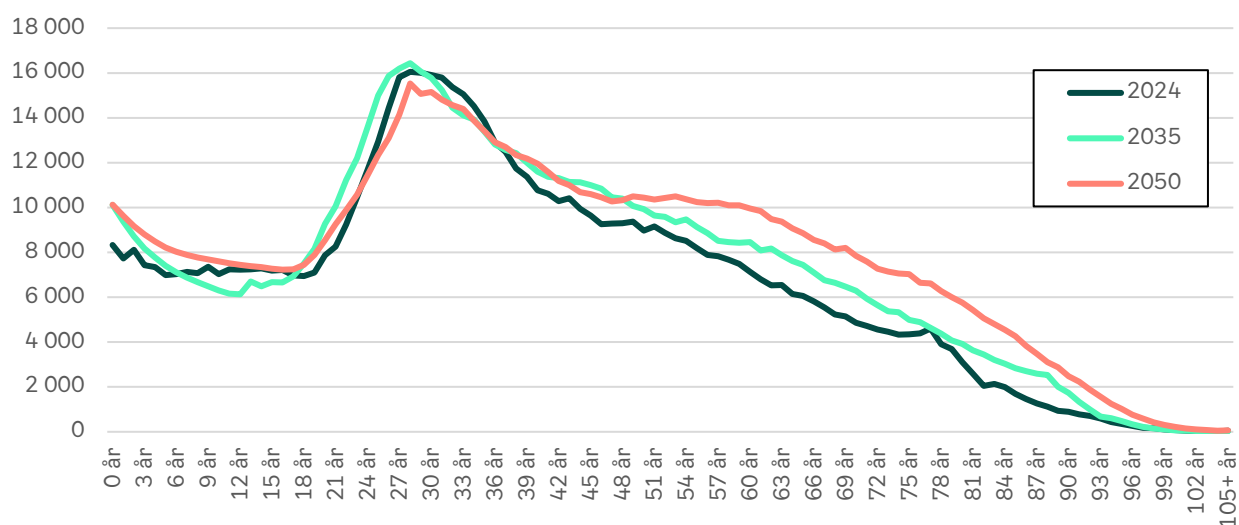

5.2 Aldersfordelingen

Oslo har en ung befolkning og et flyttemønster som gir stadig påfyll av unge voksne. Det vil sørge for at Oslo fortsatt vil ha en ung aldersprofil i årene som kommer, til tross for en økning i antall eldre.

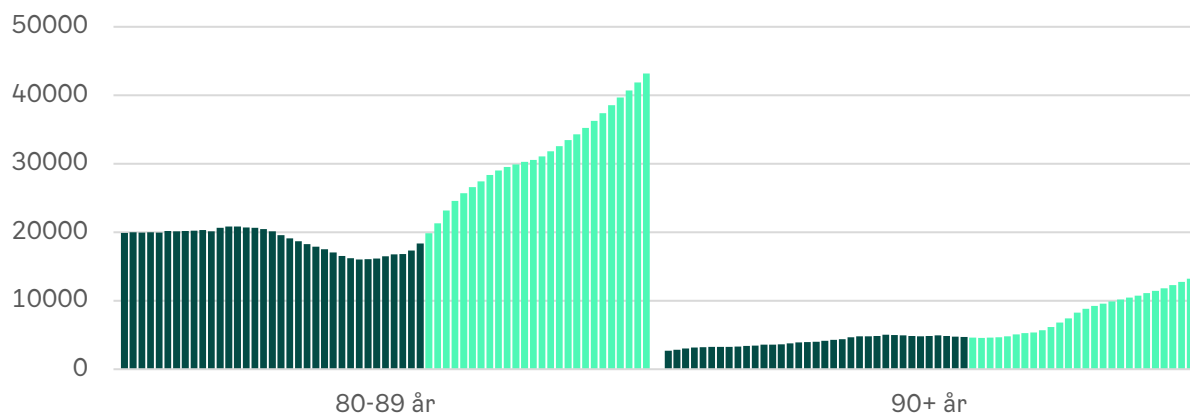
For befolkningen totalt forventes det i mellomalternativet en vekst fram mot 2050 på om lag 18 prosent. De fleste aldersgrupper antas å få befolkningsvekst fram mot 2050, men det vil bli store forskjeller i veksttakten mellom aldersgruppene.

Figur 15. Framskrevet folkemengde i Oslo etter alder. 2024, 2034 og 2050. Mellomalternativet.

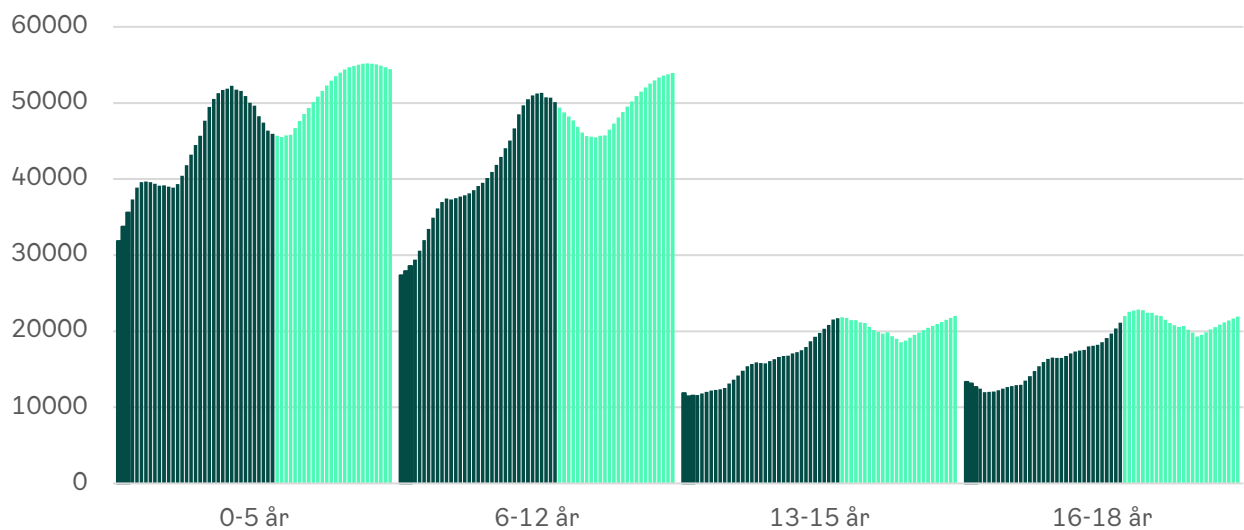
I prosent er det i de eldste aldersgruppene det forventes størst vekst, med en dobling av aldersgruppen 80-89 år innen 2045, samt nesten en tredobling av befolkningen 90 år og over fram mot 2050. Den store økningen kommer av at dagens eldrebefolkning ble født i de små mellomkrigskullene, mens etter hvert vil de store etterkrigskullene bli gamle. Det store fødselskullet fra 1946 fyller 80 år i 2026.

Figur 16. Aldersfordelingen blant eldre i Oslo, statistikk 1990-2024, framskrevet 2025-2050 - mellomalternativet.

Barnebefolkningen påvirkes av nedgangen i fruktbarhet de siste årene. Det ser man blant annet på utviklingen i antall barn i barnehagealder som har gått ned. Antall barn i barnehagealder forventes å fortsette å avta litt, før antallet forventes å øke igjen fra cirka 2027 og utover i framskrivingsperioden. For barn i skolealder ser vi den samme utviklingen, men med en forskyvning fram i tid slik at nedgangen snur til vekst fra 2033.

Figur 17. Aldersfordelingen blant barn og unge i Oslo, statistikk 1990-2023, framskrevet 2024-2050 - mellomalternativet.

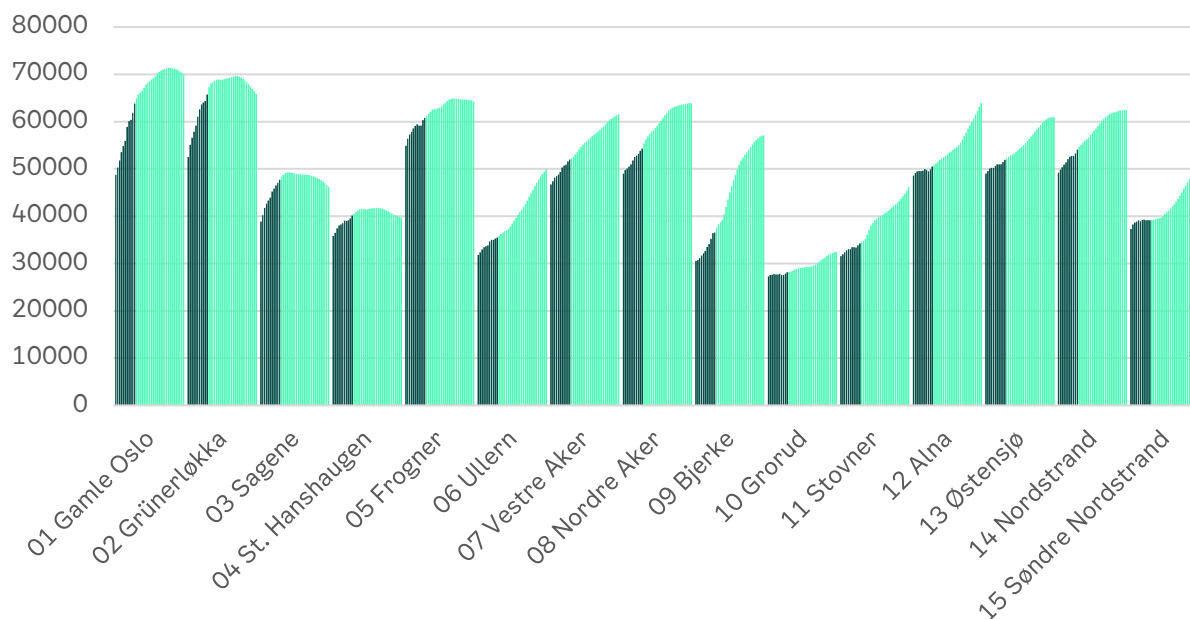
Aldersgruppen 20-64 år, ofte referert til som den yrkesaktive delen av befolkningen, forventes å øke i antall innbyggere, men likevel avta i andel av befolkningen. Per 1.1.2024 var 66,5 prosent av befolkningen i Oslo mellom 20 og 64 år. Denne andelen vil i mellomalternativet synke gradvis gjennom framskrivingsperioden til 61,1 prosent i 2050.

5.3 Befolkningsutviklingen etter bydeler og byområder

Hvor i byen veksten kommer, avhenger hovedsakelig av boligbyggingen og utviklingen i flyttemønsteret. Som tidligere nevnt har Plan- og bygningsetaten laget et anslag for den fremtidige boligbyggingen på bakgrunn av kjente prosjekter og planer. I framskrivingsperioden vil veksten i de sentrumsnære bydelene avta, mens veksten vil fortsette i ytre by årene fram mot 2050.

Gitt forutsetningene om forventet boligbygging, er det Bydel Bjerke som får sterkest befolkningsvekst, med en forventet vekst på over 20 000 personer fram mot 2050.

Figur 18. Folkemengde etter bydeler. Statistikk 2006-2024 (mørk grønn), framskrevet 2025-2050 (lys grønn), (mellomalternativet).

6 Oppsummert

Oppsummert forventes det fortsatt befolkningsvekst i Oslo gjennom hele framskrivingsperioden, men enn mer dempet vekst enn de siste 20 årene. Årsaken til dette er at både fruktbarheten og nettoinnflyttingen til Oslo forventes å ligge forholdsvis lavt fram mot 2050.

I de aller fleste aldersgrupper vil det være en vekst fram til 2050. Prosentvis vil veksten være størst blant de eldste, med mer enn en dobling av personer i 80-årene, og en nær tredobling av personer 90 år og eldre i løpet av framskrivingsperioden. Barnebefolkningen er preget av lave fødselstall, som vil gi nedgang i antall barneskolebarn i starten av framskrivingsperioden, og senere også ungdommer, før antall barn og unge forventes å øke igjen utover i perioden.

Etter flere år med høy boligbygging og kraftig befolkningsvekst i indre øst, forventer vi at veksten i indre by vil avta, mens veksten vil øke i mange av de ytre bydelene i årene fram mot 2050.

Tall fra befolkningsframskrivingen 2024-2050 er tilgjengelig i Oslo kommunes statistikkbank. <https://statistikkbanken.oslo.kommune.no/>

Eventuelle spørsmål sendes til: oslostatistikken@byr.oslo.kommune.no